

Prima instanță: Judecătoria Botanica mun.Chișinău – E. Galușceac

Instanța de apel: CA Chișinău – N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

Î N C H E I E R E

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală
Valentina Clevadi

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Bunescu Gheorghe,

în pricina civilă la cererea înaintată de Bunescu Gheorghe, persoană interesată Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Botanica cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locul ei de deschidere asupra averii succesoriale rămase după decesul părinților, compusă din dreptul de a solicita în temeiul Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08.12.1992 restituirea bunurilor confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie sau recuperarea valorii acestora prin achitarea compensației,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Bunescu Gheorghe și s-a menținut hotărârea Judecătoria Botanica mun.Chișinău din 26 aprilie 2016,

c o n s t a t ă

La 29 septembrie 2015 Bunescu Gheorghe s-a adresat în instanța de judecată cu cererea privind constatarea faptului acceptării succesiunii și locul ei de deschidere, asupra averii succesoriale rămase după decesul părinților, compusă din dreptul de a solicita în temeiul Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, restituirea bunurilor confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie sau recuperarea valorii acestora prin achitarea de compensații.

În motivarea cererii Bunescu Gheorghe a indicat că, el este fiul lui Bunescu Teodor și Bunescu Olga care au locuit împreună cu cei 6 copii ai lor în s. Logănești, r-nul Hîncești.

Menționează că, la data de 06 iulie 1949, prin hotărârea Sovietului de Miniștri ai RSSM din 28 iunie 1949 tatăl, împreună cu familia sa, au fost deportați și exilați în afara hotarelor RSSM, astfel, începând cu data de 06 iulie 1949 și până la 03 august 1956 s-au aflat într-o colonie specială din regiunea Tiumeni.

Afirmă că, în legătură cu deportarea și exilarea din localitatea natală în afara hotarelor RSSM, în regiunea Tiumeni, toată averea familiei Bunescu a fost confiscată.

Relevă că, prin hotărârea Sovietului de Miniștri ai RSSM din 10 aprilie 1989, Bunescu Teodor, Bunescu Olga și copiii acestora Elena, Ecaterina, Vera, Teodora, Vasile și Gheorghe au fost reabilitați.

Consideră că, în prezent este unicul moștenitor de clasa I a lui Bunescu Teodor și Bunescu Olga, deoarece surorile sale Bunescu Vera și Bunescu Teodora au declarat în formă scrisă, autentificată și expresă, benevol și neimpuse de nimeni că nu pretind la careva avere a părinților Bunescu Teodor și Bunescu Olga.

Solicită Bunescu Teodor: constatarea faptului acceptării succesiunii și locul ei de deschidere, asupra averii succesoriale rămase după decesul părinților Bunescu Teodor și Bunescu Olga, compusă din dreptul de a solicita în temeiul Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08.12.1992, restituirea bunurilor confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie sau recuperarea valorii acestora prin achitarea de compensații ce revin lui Bunescu Teodor și Bunescu Olga.

Instanța de judecată prin prisma art. 280 alin. (2) CPC, a dispus atragerea în proces în calitate de persoană interesată IFS DAF Botanica.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 12 noiembrie 2015, s-a scos de pe rol cererea înaintată de Bunescu Gheorghe, persoană interesată IFS DAF Botanica, cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locul ei de deschidere, asupra averii succesoriale rămase după decesul părinților Bunescu Teodor și Bunescu Olga, compusă din dreptul de a solicita în temeiul Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, restituirea bunurilor confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie sau recuperarea valorii acestora prin achitarea de compensații.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2016, s-a admis recursul declarat de Bunescu Gheorghe, s-a casat integral încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 12.11.2015, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în același complet de judecată.

În cadrul examinării cauzei, în ședința de judecată, Bunescu Gheorghe a înaintat cerere privind atragerea în proces în calitate de persoană interesată Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Botanica (în continuare IFS DAF Botanica).

Prin încheierea protocolară din 05 aprilie 2016 Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Botanica (în continuare IFS DAF Botanica) a fost atras în proces în calitate de persoană interesată.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 aprilie 2016, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea înaintată de Bunescu Gheorghe.

La data de 28 aprilie 2016 Bunescu Gheorghe a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 aprilie 2016, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admiterea cererii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016, s-a respins, din lipsa de temei, apelul declarat de Bunescu Gheorghe și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 aprilie 2016.

La data de 15 octombrie 2016, Bunescu Gheorghe a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016 și a hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 aprilie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată.

În motivarea cererii de recurs Bunescu Gheorghe a invocat că, decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016 este ilegală și neîntemeiată fiind admisă fără aprecierea cuvenită a probelor prezentate în cadrul examinării, precum și cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

Recurentul consideră că, instanța de apel eronat a aplicat prevederile legislației în vigoare cu privire la examinarea acțiunii intentate în ordine de procedură civilă.

Reține că, cererea privind constatarea faptului acceptării succesiunii urmează să fie examinată numai în procedura specială.

Menționează că, obiectul cererii de chemare în judecată vizează expres dreptul de a desfășura procedura în temeiul Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08.12.1992, pornind de la calitatea de moștenitor a recurentului asupra averii părinților decedați.

Totodată, recurentul indică că, conform practicii jurisdicționale categoria nominalizată de litigii se soluționează numai în procedura specială și nu poate fi examinată într-o altă procedură, indiferent de părți, probe sau declarații.

Menționează că, acest fapt a fost indicat și în decizia Curții de Apel Chișinău din 09.02.2016, însă atât prima instanță cât și instanța de apel au ignorat faptul în cauză.

Recurentul mai invocă că, el nu solicită constatarea acceptării succesiunii numai din faptul că a inițiat procedura de redobândire a averii nelegitim confiscate, dar mai solicită constatarea faptului în baza probelor prezentate că a acceptat moștenirea în conformitate cu prevederile alin. (4) art. 1516 Cod Civil prin intrarea în posesiunea unei părți din patrimoniu și, ca urmare, se consideră că a acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla și din ce ar costa.

Respectiv consideră că, la examinarea cauzei în fond instanțele judecătorești au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

Recurentul mai invocă faptul că, prin hotărârile atacate i se încalcă dreptul de proprietate, ocrotit prin Codul civil și legislația în vigoare a Republicii Moldova, precum și prevederile legislației internaționale, și anume art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950, cât și dreptul la judecare în mod echitabil a cauzei, garantat de art. 6 al CEDO.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 28 iulie 2016 și expediată în adresa recurentului la data de 15 august 2016 (f.d. 120), însă la dosar nu există probe care ar confirma recepționarea de către recurent Bunescu Gheorghe a deciziei motivate.

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că recursul depus de Bunescu Gheorghe la data de 15 octombrie 2016, a fost depus în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Bunescu Gheorghe urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Bunescu Gheorghe este declarativ

și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, argumentele invocate de Bunescu Gheorghe în cererea de recurs, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar. Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Bunescu Gheorghe, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de Bunescu Gheorghe, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi